

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 15.11.2011
COM(2011) 777 окончателен

VOL. 1/2

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

Работна програма на Комисията за 2012 г.

Постигане на европейско обновление

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Европейският съюз е изправен пред най-голямото предизвикателство на нашето поколение. Това предизвикателство е икономическо и засяга семействата, бизнеса и общностите в цяла Европа. Но то е и политическо предизвикателство, което ще покаже дали Европейският съюз е в състояние да се справи с тази задача. Европейският съюз може и трябва да играе важна роля за преодоляването на настоящата криза от европейските граждани.

Това беше посланието на речта за състоянието на Съюза през септември 2011 г.¹ Речта и дебатът в Европейския парламент потвърдиха съществуването на широк консенсус, че водещият приоритет на ЕС трябва да бъде благоприятстването на устойчиво икономическо възстановяване, придружено от създаването на много нови работни места. Единствено чрез възстановяване на растежа и доверието можем да доразвием уникалния социален модел на ЕС. За да постигнем успех, се нуждаем от активното партньорство между институциите на ЕС и с институциите на национално равнище. Трябва да работим като истински съюз и да използваме общностния метод на вземане на решения за основа на този истински съюз. Настоящата криза показва още веднъж, че когато са изпълнени тези условия, можем да действаме с необходимата решителност и способност за приспособяване.

Комисията отговаря на тези императиви по различни начини. Голяма част от нейните ресурси се използват за непоколебимото изпълнение на решения, които са взети на по-ранен етап — от отдавна установени задачи, като гарантирането на пълното прилагане на правото на ЕС в целия ЕС, през управлението на бюджета на ЕС, пряко или чрез съвместно управление с държавите-членки, до много по-нови отговорности, които произтичат пряко от реакцията на Комисията на настоящата криза. Често пъти тази програма за изпълнение има пряко отражение върху растежа — в държавите-членки се наблюдават пропуски по отношение на изпълнението на ключови законодателни инициативи, които са от решаващо значение за функционирането на единния пазар, но които все още не са изпълнени.

Неотдавна Комисията предложи радикално нова програма, включваща по-всеобхватен надзор върху бюджетните и икономическите политики на държавите-членки, по-специално за държавите-членки от Евроната, радикална промяна в надзора и финансовото регулиране и действия, които имат за цел да осигурят незабавни ползи от структурните политики на ЕС. Приетият неотдавна пакет за засилване на икономическото управление (т.нар. „шесторка“) представлява значима нова задача за Комисията.

Изпълнението на всички тези нови политики ще изисква съществена промяна в начина на работа на Комисията. То ще наложи преразпределение на ресурси и изграждане на още по-тясно работно партньорство с държавите-членки. Създаването на работна група на Комисията, която има за задача да подпомага Гърция при изпълнението на нейната програмата на ЕС/МВФ и да пренасочи и ускори усвояването на разходите по

¹ Вж. „Реч за състоянието на Съюза, 2011 г.“ от 28 септември 2011 г. (<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/11/607&format=HTML&aged=0&language=BG&guiLanguage=en>).

структурните фондове на ЕС, е само един пример за новите задачи на Комисията, които произтичат пряко от управлението на кризата.

При изготвянето на настоящата си работна програма за 2012 г. Комисията постигна баланс между необходимостта да отговори на неотложните нови нужди, появили се в резултат на кризата, и непрекъснатата нужда да работи върху структурни въпроси, където законодателите, инвеститорите и гражданите очакват от Комисията да излезе извън рамките на неотложните въпроси и да спомогне за изграждането на благоденствена и устойчива Европа на бъдещето. Повечето от новите инициативи, изложени в приложенията към настоящата работна програма на Комисията, са съсредоточени върху тази дългосрочна перспектива — те допринасят или ще спомогнат за създаването на необходимата правна рамка, която ще позволи да извлечем пълните ползи от мащаба на ЕС за постигането и споделянето на устойчив растеж, високи нива на заетост и справедливо общество в целия ЕС. Това е целта на широк набор от инициативи за насърчаване на конкурентоспособността, подкрепа за справяне със социалните разходи от кризата и насочване на възстановяването към устойчиво бъдеще. Това е също така основната цел на разходните политики на ЕС чрез новото поколение от програми, предложени от Комисията, които ще бъдат с продължителност до 2020 г.

Необходимо е Комисията, Европейският парламент и Съветът да възприемат гъвкав подход при изпълнението на тези инициативи. Не е изключено през идните месеци да възникнат нови спешни ситуации, които не биха могли да бъдат предвидени в настоящата работна програма. Широкият обхват на очакванията, свързани с новото икономическо управление на ЕС, ще изисква много време и внимание от всичките три институции и, както вече видяхме, може да се наложи предишните планове да бъдат загърбени и темпът на преговорите да бъдат забавен, за да може да се вземат неотложни решения. Някои от предложенията в приложенията са от особено значение и трябва да се ползват с по-голям приоритет от други, по-специално това са онези предложения, които биха могли да имат незабавен ефект върху растежа и заетостта и да допринесат реално за възстановяването. Комисията ще вложи специални усилия и ще отдели внимание на тези предложения, но за да имат желания ефект на практика и в ежедневието на хората, тези предложения трябва да бъдат разглеждани приоритетно — чрез ускорена процедура — от Европейския парламент и от Съвета на министрите. Колективният капацитет на институциите да покажат, че имат общо разбиране за това в кои области са необходими най-спешни действия, ще изпрати мощно послание относно решимостта на ЕС да се пребори с кризата и да възстанови растежа. С оглед на бързо променящите се събития всеки списък от мерки, за които се предвижда използването на ускорената процедура, трябва да бъде предмет на често преразглеждане. Първоначалните предложения на Комисията за ускорена процедура ще придружават годишното изследване на растежа за 2012 г.

2. ИЗГРАЖДАНЕ НА СТАБИЛНА И ОТГОВОРНА ЕВРОПА

През последните няколко години сме свидетели на радикална трансформация в икономическия пейзаж в ЕС. „Европа 2020“² е икономическата стратегия на Европейския съюз. В нея се потвърждава взаимозависимостта на нашите държави-членки и се представя начинът, по който ЕС и националните органи могат да работят заедно за постигане на съвместно договорените цели и за връщането на икономиката на пътя на растежа и създаването на работни места, като едновременно с това се поставят основите на едно устойчиво бъдеще. Всички държави-членки получиха специфични препоръки как да преодолеят най-належащите за тях предизвикателства. Второто годишно изследване на растежа ще определи рамката за „Европейския семестър“ за 2012 г. Широкообхватната реформа на финансовото регулиране и надзор постави финансовата система на ЕС върху солидни основи. С приемането на законодателството за подобряване на икономическото управление (т.нар. „шесторка“) ЕС разшири и заздрави своите механизми за надзор на националните политики. Няколко държави-членки са поставени под засилен надзор в рамките на програми за икономическо приспособяване. Бяха разработени нови инструменти за справяне с безпрецедентния натиск върху публичните финанси. Сега ЕС трябва да вземе спешни и решителни мерки за изпълнението и ускоряването на реформите. Трябва да демонстрираме, че всички институции работят съвместно за ускореното изпълнение на основните мерки.

Миналия месец Комисията представи пет взаимосвързани елемента под формата на пътна карта за стабилност и растеж³. Тези елементи представляват както незабавен отговор на проблемите на Гърция и в банковия сектор с цел възстановяване на доверието в Еврозоната, така и усилие за по-бързото изпълнение на политиките за насърчаване на стабилността и растежа. Тези предложения бяха включени в заключенията на срещата на Европейския съвет и срещата на върха на държавите от Еврозоната и ще продължат да бъдат водеща сила, която ще насочва работата на Комисията през идните месеци.

Необходими са бързи и решителни действия за изпълнението на тази програма през следващите дванадесет месеца. До публикуването от Комисията на годишното изследване на растежа за 2013 г. Европейският съюз би трябвало да е станал свидетел на ефекта от реформите, които доведоха до ново равнище на сътрудничество и надзор между свързаните помежду им икономики на Еврозоната и на ЕС като цяло. Това ще осигури правилния баланс между възстановяването на публичните финанси и ускоряването на растежа, като националните мерки и работата на ЕС по водещите инициативи от стратегията „Европа 2020“ се извършват координирано с цел постигането на максимално равнище на възстановяване.

2.1. Реформа на финансовия сектор: инвестиране в доверието

Доброто функциониране на финансовия сектор е от решаващо значение за осигуряването на растеж и работни места. След настъпването на кризата Комисията предприе всеобхватни реформи на финансовото регулиране и надзор. По-голяма част от основните инициативи вече са приети или са в процес на обсъждане, включително

² COM(2010) 2020, 3.3.2010 г.

³ COM(2011) 669, 12.10.2011 г.

предложения за законодателство относно дериватите⁴, агенциите за кредитен рейтинг⁵, капиталовите изисквания⁶, по-стабилните и по-прозрачни пазари на ценни книжа и борбата с пазарните злоупотреби⁷. Освен това ще бъде публикувана и оценка на кумулативния ефект от реформите.

ЕС трябва да се ръководи от ясната амбиция да завърши реформата през следващата година. През първите месеци на 2012 г. Комисията ще предложи останалите законодателни актове, които ще бъдат съсредоточени върху защитата на инвеститорите. Прегледът на правилата за колективните инвестиционни схеми (UCITS) ще има за цел да засили защитата на инвеститорите и да заздравя вътрешния пазар. Защитата на инвеститорите и прозрачността са също така в центъра на инициатива относно предоговорното оповестяване на информация за комплексни инвестиционни продукти, както и относно застрахователното посредничество.

2.2. Финансиране на бъдещето: гарантиране на устойчиви публични приходи

Програмата за растеж на ЕС е важен принос, който Съюзът може да направи за възстановяване на публичните финанси. Макар данъчното облагане да е преди всичко в правомощията на държавите-членки, действия на равнище ЕС могат да подпомогнат работата на държавите-членки, за да се гарантира, че европейският социален модел може да бъде финансиран и в бъдеще. През 2011 г. Комисията представи няколко важни инициативи за ново балансиране на приноса на финансовия сектор към публичните финанси (данък върху финансовите сделки)⁸, за изместване на финансовата тежест към използването на ресурсите (данъчно облагане на електроенергията)⁹ и за подобряване на функционирането на единния пазар (СССТВ)¹⁰.

През 2012 г. Комисията ще предложи допълнителни мерки, с които ще осигури устойчивостта и стабилността на публичните финанси. Комисията ще работи върху изграждането на съвременна система на ДДС, която е в състояние да се справи с измамите и която ще намали бюрократичната тежест върху МСП и другите предприятия с международна дейност.

Укриването на данъци е заплаха за държавните приходи във всички държави-членки. То нарушава конкурентната среда, като ощетява несправедливо преобладаващата част от гражданите и бизнеса, които спазват правилата. Ще бъде представено предложение за подобрена стратегия, която да помогне на държавите-членки да се справят с проблема на „данъчните острови“ и която ще бъде приносът на ЕС за противодействие на евентуалните загуби за публичната хазна.

Във време на бюджетни ограничения се засилва значението на защитата на парите на данъкоплатците. Всяка година в резултат на измами и други незаконни дейности, засягащи публични средства на ЕС, се регистрират значителни финансови загуби.

⁴ COM(2010) 484, 11.9.2010 г.

⁵ Регламент (ЕС) 513/2011, ОВ L 145/30, 31.5.2011 г.

⁶ COM(2011) 452, 20.7.2011 г.; COM(2011) 453, 20.7.2011 г.

⁷ COM(2011) 656, 20.10.2011 г.; COM(2011) 652, 20.10.2011 г.

⁸ COM(2011) 594, 28.9.2011 г.

⁹ COM(2011) 168, 13.4.2011 г.; COM(2011) 169, 13.4.2011 г.

¹⁰ COM(2011) 121, 16.3.2011 г.

Комисията ще направи предложение за осигуряване на защитата на финансовите интереси на ЕС в обхвата на наказателното право.

За да отговори на предизвикателствата, пред които са изправени европейските предприятия в резултат на икономическата криза, Комисията изготвя подробна оценка на нуждата от реформа на Регламента за несъстоятелността. Въз основа на своите заключения тя ще разработи бъдещи варианти за по-ефективни правила за трансгранична несъстоятелност, включително за групи от предприятия.

3. ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪЮЗ НА УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ И СОЛИДАРНОСТ

Възстановяването на устойчив растеж и създаването на работни места изискват стимулиращи действия на равнище ЕС и на национално равнище за подпомагане на конкуренцията и социалното приобщаване. Успешното осъществяване на тези цели ще изисква по-енергични действия за създаване на подходяща рамка в подкрепа на предприятията, която ще създаде условия за разкриване на работни места и за навлизане на нови пазари. Това вече е главен аспект в предложенията за разходните програми на ЕС, които са в процес на обсъждане. Новото поколение политики на сближаване¹¹ е насочено към работните места и растежа на утрешния ден. „Хоризонт 2020“ — следващата рамкова програма за научни изследвания и иновации — ще превърне базата от познания на ЕС в стопански растеж, като в същото време действията в областта на конкурентоспособността ще бъдат насочени по-специално в подкрепа на МСП. „Еразмус за всички“, новата програма за образованието, обучението и младежта, ще ускори модернизиранието на образователните системи в Европа. Механизмът за свързване на Европа¹² насочва финансирането към проекти с най-голям принос за европейската икономика и укрепва инфраструктурата като инструмент за растеж.

3.1. Единен пазар за растеж

Единният пазар продължава да бъде нашият най-важен инструмент за растеж и работни места. За да достигне своя потенциал, той трябва да стимулира развитието на подходяща бизнес среда, по-специално за по-малките предприятия, и за потребителите, да осъществява в пълна степен реформите за насърчаване на устойчив растеж и да разполага с ефективна и конкурентна инфраструктура.

Затова Комисията постави началото на амбициозен процес, който има за цел да даде нов импулс на единния пазар, а именно Акта за единния пазар¹³. Своевременното разглеждане на дванадесетте ключови предложения в Акта в рамките на междуинституционалния процес ще гарантира, че ползите от него ще бъдат извлечени възможно най-бързо. През 2012 г. Комисията ще задълбочи работата си по изпълнението и прилагането на законодателството, свързано с единния пазар. Тя ще предложи инициативи за свързване на националните научноизследователски системи и за създаване на структурирано, мобилно и ефективно европейско изследователско

¹¹ COM(2011) 607—612, 614— 615, 6.10.2011 г.

¹² COM(2011) 657, 665, 676, 19.10.2011 г.

¹³ COM(2011) 206, 13.4.2011 г.

пространство, основаващо се на засилена конкуренция и сътрудничество за постигане на изключителни научни постижения и иновации от световна величина. По-специално, тя ще се стреми да отвори за паневропейска конкуренция политиката за назначаване на ключови позиции в университетите. Пълното изпълнение на системата „Единно европейско небе“ не само ще премахне аспектите на неефективност, струващи около 3,8 млрд. EUR годишно, но и ще доведе до намаляване на емисиите на CO₂, подобряване на безопасността и намаляване на закъсненията за пътниците. Макар че девет от всеки десет нови работни места се създават в сектора на услугите и въпреки многобройните възможности за бизнеса, които този сектор предлага, Директивата за услугите¹⁴ все още не се прилага в пълна степен и адекватно. Освен това Комисията ще извърши преглед на изпълнението на препоръката относно достъпа до основни платежни услуги, за да прецени дали е необходимо да предприеме допълнителни действия.

Завършването на вътрешния енергиен пазар до 2014 г. ще отключи потенциала на друг ключов фактор за икономическия растеж. Новите предложения за либерализиране на железопътния транспорт също ще спомогнат за модернизирването и декарбонизирането на европейския транспорт чрез по-голяма конкуренция и ще предложат нови, по-новаторски и насочени към клиентите пътнически услуги. Предвид съществените инвестиции за обновяване на нашите енергийни системи (1 трилион EUR за периода 2011—2020 г.¹⁵) енергийният сектор е друг важен фактор за икономическия растеж. Комисията ще предприеме няколко инициативи в това отношение, които ще имат за цел именно завършването на вътрешния пазар до 2014 г., за което призова Европейският съвет.

Програмата в областта на цифровите технологии¹⁶ играе централна роля за способността на европейската икономика да се възползва от възможностите на съвременните технологии и интернет за стимулирането на растежа. Навлизането на електронните услуги е от решаващо значение и електронната търговия ще бъде активно популяризирана. През 2012 г. Комисията ще предложи инициатива относно управлението на колективните права на интелектуална собственост. Инициативата ще включва правила относно трансграничното лицензиране на музика в интернет за улесняване на лицензите, валидни за повече от една територия. Паралелно с това инициативата за осигуряване на взаимно признаване на електронната идентификация, електронното установяване на автентичност и електронния подпис ще има за цел да изгради потребителско доверие и да улесни електронните плащания и операции.

Потребителското доверие е ключът към по-голямото търсене и възстановяването на растежа. Подробната програма за защита на потребителите ще покаже как правата на потребителите и безопасността на потребителите могат да осигурят стабилна основа за потребителите на единния пазар. Предложенията за изменение на правилата относно общата безопасност на продуктите ще представят ясен и последователен подход както за потребителите, така и за производителите, и ще обединят различни режими за надзор в общ подход за единния пазар. А по отношение на случаите, в които е необходима защита на потребителите, правилата за колективна защита ще определят как

¹⁴ 2006/123/EC, 12.12.2006 г., ОВ L 376/36, 27.12.2006 г.

¹⁵ COM(2010) 677, 17.11.2010 г.

¹⁶ COM(2010) 245, 19.5.2010 г.

потребителите и бизнесът могат да намерят ефективни решения на широкомащабни проблеми.

3.2. Повече възможности за хората в отворени за всички общества

Понастоящем създаването на работни места продължава да бъде едно от най-големите предизвикателства за Европа и ЕС може да има важен принос в тази област. Водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“ — „Младежта в движение“¹⁷, „Програмата за нови умения и работни места“¹⁸ и „Европейската платформа срещу бедността“¹⁹ — подчертаха необходимостта европейското обновление да бъде насочено към най-нуждаещите се. Новият Европейски социален фонд²⁰ и Европейският фонд за приспособяване към глобализацията²¹ ще подпомогнат усилията на държавите-членки за справяне с кризата при заетостта, като спомогнат за създаването на работни места и подобряването на основни умения. „Еразмус за всички“ ще подкрепя стратегически партньорства между висшите учебни заведения и предприятията, за да гарантира, че младите студенти придобиват набора от знания, който е необходим на трудовия пазар. Осъществяването на тези инициативи ще има съществен ефект върху работата на ЕС за справяне с безработицата, социалното изключване и бедността.

В скоро време Комисията ще представи своите виждания за това как ЕС може да допринесе за решаване на сериозния проблем с безработицата сред младежта, включително чрез мерки за насърчаване на мобилността на младежите, които търсят работа, и да им помогне в търсенето на свободни работни места в други страни. Професионалните обучения могат също така да представляват важен елемент за навлизане на пазара на труда. Това може да е от голямо значение особено с оглед на по-доброто използване на потенциала на секторите, в които е най-вероятно да бъдат създадени работни места в бъдеще.

С активното участие на социалните партньори Комисията ще преразгледа също така принципите на гъвкавата сигурност и ще стартира нова фаза в тяхното прилагане, стимулирайки създаването на работни места и мобилността като начин за смекчаване на ефекта от икономическите затруднения и подготовка за извличането на максимална полза от възстановяването, когато то настъпи. Това е свързано с нуждата от по-добра предварителна подготовка и управление на реструктуриранията на предприятия. Накрая, Комисията ще предложи и начини за укрепване на обществените служби за заетост, включително реформа на Европейската служба за заетост (Eures), с цел да подобри достъпа до възможности за заетост в чужбина.

В по-далечно бъдеще запазването на нашия социален модел означава също така да се гарантира, че можем да финансираме благосъстоянието и в бъдеще. В това отношение застаряващите общества представляват огромно предизвикателство за публичната политика, а съвременният и новаторски здравен сектор е водещ фактор за икономическия растеж. Комисията ще предприеме последващи действия по отношение на специфичните национални препоръки в областта на пенсиите и ще постави началото

¹⁷ COM(2010) 477, 15.9.2010 г.

¹⁸ COM(2010) 682, 23.11.2010 г.

¹⁹ COM(2010) 758, 16.12.2010 г.

²⁰ COM(2011) 607, 6.10.2011 г.

²¹ COM(2011) 608, 6.10.2011 г.

на инициативи в сфери от трансгранично значение. През 2012 г. това ще включва инициатива за заздравяване на вътрешния пазар за ефективни и сигурни пенсионни продукти. Освен това Комисията ще представи предложения относно допълнителните пенсионни права на лицата, които сменят работата си, като се има предвид ключовото значение на по-лесната мобилност за заетостта и създаването на работни места.

3.3. Полагане на основите на едно устойчиво бъдеще

Устойчивото възстановяване предполага растежът и инвестициите да са насочени към най-динамичните сектори на бъдещето. В подхода на Комисията към икономика с ниски емисии на въглероден двуокис²² с ефективно използване на ресурсите²³, който ще бъде включен в икономическата политика и годишното изследване на растежа, се посочва как интелигентният растеж трябва да бъде насочван ефективно, за да превърне предизвикателството на една устойчива Европа в наше конкурентно предимство. Този подход е залегнал в стратегията „Европа 2020“ и представлява основен водещ фактор зад новото поколение предложения в областта на селското стопанство²⁴ и развитието на селските райони²⁵ и риболова, за да осигури устойчива основа за сектори, които са от решаващо значение както за нашата околна среда, така и за нашата икономика. Важен пример за стремежа към ресурсна ефективност в секторните политики ще бъдат предложенията през 2012 г. за осигуряване на достъп до чиста вода в достатъчни количества. Комисията ще приеме проект за съхраняване на водните ресурси, за да насочи публичната политика към актуалните проблеми, свързани с недостига на вода.

Устойчивостта е също така в основата на визията на Комисията за енергийната политика. Например своевременното приемане и изпълнение на предложението за директива за спестяване на енергия²⁶ може да спомогне за реализирането на ползи на средна стойност 1000 EUR годишно на домакинство в ЕС и има потенциал да създаде два милиона работни места, както и да се справи с проблеми, свързани с изменението на климата. Предложението за разширяване на рамката за ядрена безопасност ще интегрира наученото от стрес тестовете на атомните електроцентрали в ЕС, техническия напредък и международните нормативни развития. Освен това Комисията ще представи стратегия за ускоряване на развитието на възобновяемата енергия на вътрешния пазар на ЕС и в съседните на него държави от Южното Средиземноморие. Важен сигнал ще бъде постигането на напредък по отношение на приемането на предложението за регламент за улесняване на инвестициите в необходимата енергийна инфраструктура с цел по-бързото интегриране на възобновяемите източници на енергия.

През 2012 г. Комисията ще продължи да преследва своята цел за истински и всеобхватни глобални усилия за намаляване на емисиите на парникови газове. Тя ще продължи да управлява прехода към изменената система за търговия с емисии и ще разработи нови и изпълнява съществуващи мерки, за да спомогне за постигането на целите в областта на климата и енергията. Прегледът на законодателството в областта на леките автомобили и караваните ще стимулира иновациите и ще гарантира на

²² COM(2011) 571, 20.9.2011 г.

²³ COM(2011) 112, 8.3.2011 г.

²⁴ COM(2011) 628, 12.10.2011 г.

²⁵ COM(2011) 627, 12.10.2011 г.

²⁶ COM(2011) 370, 22.6.2011 г.

производителите нормативна сигурност. Работата ще бъде насочена също така към премахване на зависимостта на транспорта от петрол чрез стимулиране на развитието на инфраструктури за алтернативни горива в ЕС.

Срещата на върха Рио+20 през месец юни ще постави в центъра на вниманието глобалните усилия за устойчивост и стимулиране на екологичния растеж. Политиките на ЕС ще заемат водещо място в тези усилия.

3.4. Отворена за гражданите Европа

В наши дни осигуряването на сигурност и правосъдие в Европа без вътрешни граници представлява един от най-големите приоритети за ЕС. Свободата на гражданите да се възползват от възможности в чужбина е централен елемент от самата причина за съществуването на ЕС. За да работи тази система обаче, ЕС трябва да заздравя взаимното доверие, необходимо на системата, и да действа решително и справедливо във връзка със сериозни предизвикателства като тези в района на Средиземно море тази година. ЕС трябва да ускори изпълнението на Стокхолмската програма²⁷, включително да намери решение на важни въпроси като търсенето на убежище и да обърне внимание на нови предизвикателства като сигурността на киберпространството.

Единният пазар за гражданите трябва да премахне неоправданите бюрократични пречки пред свободното движение. Две законодателни предложения ще улеснят трансграничното признаване на документите относно гражданското състояние и ще опростят изискванията за легализиране.

Граничният режим на ЕС е основна част от програмата. Модернизирането и използването на нова технология може да гарантира, че системата насърчава трансграничната дейност и осигурява подходящите предпазни мерки. Граничните проверки от следващо поколение ще бъдат по-надеждни, като в същото време ще осигурят на често пътуващите лица по-лесен достъп до ЕС. Ще бъде направено предложение за конкретна стратегия за предотвратяване на трафика на хора и борба с него.

²⁷ ОВ С 115/1, 4.5.2010 г.

4. ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВЕН ГЛАС НА ЕС НА СВЕТОВНАТА СЦЕНА

Единен ЕС представлява най-добрата платформа за ефективни действия на Съюза на световната сцена. ЕС е най-голямата икономика в света. ЕС и неговите държави-членки предоставят над половината от световната помощ за развитие и хуманитарна помощ. ЕС защитава и продължава да бъде тясно ангажиран с универсалните ценности, като правата на човека и демокрацията, спазването на международното право и ефективния многостранен подход. Когато ЕС действа единно, той има съществено влияние. За да се справим с предизвикателствата и да се възползваме от възможностите, дадени от глобализацията, действията на ЕС трябва да бъдат все по-уверени с оглед на защитата и популяризирането на нашите интереси и ценности, като в същото време се работи за по-голямо благоденствието и сигурност в света.

Външнополитическата дейност на ЕС се извършва в рамките на многостранни, регионални и двустранни отношения, посредством съществуващи рамки на политиката, като търговската политика и политиката на развитие, както и посредством външнополитическите аспекти на многобройните вътрешни политики на ЕС. Съюзът ще продължи да изпълнява тези политики, като в същото време посреща предизвикателствата на бързо развиващите се събития в световен план.

ЕС трябва да има готовност да реагира на бързопроменящата се обстановка в световен мащаб. ЕС реагира бързо и решително на драматичните промени в съседните държави от Южното Средиземноморие²⁸. В основата на отговора на ЕС бяха традициите на доброто управление, отвореността и солидарността и този отговор даде ясно политическо послание и непосредствена практическа подкрепа („повече за повече“). Беше извършен своевременен преглед на помощта, която беше преразпределена, за да се гарантира съгласуваност с настоящите нужди и приоритети. В този контекст бяха приети програмата „Подкрепа за партньорство, реформи и приобщаващ растеж“ (SPRING) и механизмът за гражданското общество. ЕС ще продължи да съсредоточава своето внимание върху съседните държави, като предоставя възможности за взаимно изгодно сътрудничество за стимулиране на стабилността и растежа. Комисията ще се съсредоточи върху изпълнението на ангажиментите, поети в съвместното съобщение с Върховния представител относно новия подход в европейската политика на съседство²⁹, който ще играе важна роля в стимулирането на мира и благоденствието в държавите от Южното Средиземноморие и в източните съседи на Съюза, като бъде използван пълен набор от политики и програми на ЕС за стимулиране на по-голяма икономическа, социална и политическа стабилност. Наред с подкрепата за държавите от Южното Средиземноморие в процес на демократизация, други приоритети през 2012 г. ще бъдат пътната карта на Източното партньорство, одобрена на срещата на върха във Варшава, и стабилността в Близкия изток и региона на Кавказ.

В допълнение ЕС допринася за подобряване на сигурността в Африка. Освен това ЕС ще има готовност в бъдеще да реагира на природни бедствия, както направи неотдавна в Турция, Пакистан и Япония.

За да може да се приспособи към променящата се глобална среда и да участва в изграждането на световния ред, ЕС трябва да свърже външните и вътрешните елементи

²⁸ COM(2011) 200, 8.3.2011 г.

²⁹ COM(2011) 303, 25.5.2011 г.

на своите политики. Търговията, развитието, дипломатията, разширяването, политиката на съседство и реакцията при кризи са политики и инструменти, които формират гръбнака на външнополитическата дейност на Съюза. Те могат да развият пълния си потенциал, когато бъдат изпълнявани заедно с нашите вътрешни политики, като единния пазар, политиката в областта на климата, енергийната и паричната политика, които имат огромно влияние върху външния свят.

Европейското благоденствие разчита на конкурентоспособността в световен план. Усилията за възстановяване на растежа и заетостта се полагат в условията на все по-голяма взаимосвързаност и конкуренция. Г-20 демонстрира, че може да бъде ефективен фактор за стимулиране на съгласуван глобален отговор на кризата. На последната среща на Г-20 в Кан се стигна до заключението, че нарастването на селскостопанската продукция и производителност е от решаващо значение за подобряването на продоволствената сигурност и стимулирането на устойчив икономически растеж. Макар че общата цел на търговската политика на ЕС продължава да бъде успешното приключване на продължаващите многостранни преговори, е необходимо интересите на европейските предприятия и потребители да бъдат защитени чрез двустранни споразумения с партньори от трети държави. Поради това в момента се проучва възможността за евентуално споразумение за свободна търговия с Япония и споразумение за инвестиции с Китай.

Солидарността е основна европейска ценност, която се разпростира и извън нашите граници. В позицията си на най-големия донор на помощ за развитие в света ЕС ще играе водеща роля в подпомагането на най-бедните общества в света, като съсредоточи своите усилия върху осигуряването на бързо и ефективно изпълнение на преработената политика за развитие на ЕС³⁰ и обърне особено внимание на Целите на хилядолетието за развитие. Нов, конкретен израз на солидарността на ЕС в световен план е създаването на Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ.

През 2012 г. ще бъде постигнат напредък и по отношение на изпълнението на подновения консенсус на Съюза относно разширяването и подготовката за приемането на Хърватия като 28-ия член на нашето семейство. През 2012 г. ще продължи работата, имаща за цел Хърватия да се възползва в пълна степен от членството и да изпълни задълженията, произтичащи от него.

³⁰ COM (2011) 637, 13.10.2011 г. и COM (2011) 638/2 13.10.2011 г.

5. РАЗУМНО РЕГУЛИРАНЕ И ЕФЕКТИВНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

За да бъдат осъществени реформите, представени в настоящата програма, е необходимо законодателството на ЕС да функционира ефективно на всеки етап. От идеята, през изпълнението до оценката и актуализирането действията на ЕС трябва да бъдат проверявани на всеки етап, за да отговарят на най-високите стандарти за качество по отношение на тяхната ефективност и ефикасност. ЕС трябва да гарантира, че нормативната тежест е минимална.

Правото на инициатива на Комисията и нейната отговорност като пазителка на Договора ѝ отреждат особена роля в поддържането на високи стандарти. В своята работа, както и при мониторинга и прилагането на приетото законодателство, Комисията е твърдо решена да гарантира, че реформата носи ползи за гражданите, предприятията и публичните органи в ЕС.

5.1. По-разумно използване на средствата

В настоящото време на ограничения трябва да направим така, че нашите ограничени ресурси да бъдат насочени в областите, в които има най-добра възвръщаемост по отношение на бъдещата заетост и растеж. Комисията предложи актуален бюджет, който допълва националните разходи там, където е налице ясна добавена стойност на действията на европейско равнище. Тя ще продължи да полага усилия в процеса на преговори, за да гарантира, че принципите на опростяване, рационализиране и добавена стойност бъдат запазени в крайния пакет.

5.2. Разумно регулиране

Ролята на Комисията в предлагането на законодателни актове нарасна съществено през последните години със затвърждаването на оценката на въздействието като стандартна част от работата на Комисията. През 2012 г. ще бъде направена друга важна стъпка, а именно минималният срок за публичните консултации ще бъде удължен от 8 на 12 седмици. Това ще помогне да се гарантира, че предложенията на Комисията се основават на вижданията на заинтересованите лица и че всички имат възможност да изразят своите мнения относно ключовите избори в областта на публичната политика. Намалването на административната тежест е особено актуален въпрос във времена на икономически предизвикателства. Със завършването на програмата за намаляване на административната тежест през 2012 г. Комисията ще е надминала успешно целта за намаляване от 25 %, като към този момент ще е представила предложения, съответстващи на намаляване от 31 % и икономии в размер на 39 млрд. EUR. Въз основа на своя опит Комисията ще продължи да полага усилия за запазване на регулаторната тежест на възможно най-ниското ниво. По-специално, тя ще анализира въздействието на законодателството на ЕС върху малките предприятия и ще предложи, където това е необходимо, изключения или специфични решения за микропредприятията. Освен това тя ще представи първите резултати от своите проверки за адекватност на законодателството.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Европейската комисия е твърдо решена през следващата година да направи всичко възможно за излизане от икономическата криза, която притиска европейските граждани. Мерките, предприети тази есен, свидетелстват за приоритетното място, което Комисията отрежда на насърчаването на растежа и заетостта. Този главен приоритет е отразен и в нейната работна програма за 2012 г., която освен това се съсредоточава и върху дългосрочните цели на ЕС. Задължително е да предприемем мерки в краткосрочен план, като в същото време полагаме основите за устойчив растеж и работни места в дългосрочен план. Едновременните действия в краткосрочен и в дългосрочен план ще помогнат на ЕС да намери изход от кризата, което ще го направи по-силен и по-способен да се справи с изискванията на глобалната конкуренция, да започне да използва източниците на бъдещ растеж и да постигне успешна социална пазарна икономика.

ЕС може да гради върху стабилни основи. Той е най-големият търговски блок в света, произвежда една трета от световната продукция и се гордее с традиции в социалните и технологическите иновации. Той споделя ценности и история, които ни свързват в съвместната ни работа. Той разполага с институции, които споделят ясна визия относно пътя към изграждането на една благоденствена и устойчива Европа, разполага с изпитания подход на общностния метод и притежава необходимата гъвкавост, за да отговори на променящите се обстоятелства. Проявявайки политическа воля за превръщането на намеренията в действия и предприемайки решителни действия за взетите неотдавна решения, ЕС може да се докаже като водеща сила в преодоляването на риска от упадък и да постигне европейско обновление.